

Rapport för företag med statligt ägande januari – juni 2001 från Regeringskansliet

- ▶▶ Resultatet för andra kvartalet ökade med 76 procent jämfört med föregående år
- ▶▶ Stora realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar
- ▶▶ Omsättningen ökade 28 procent
- ▶▶ Investeringarna ökade kraftigt

Publicerat den 10 september 2001

Produktion: n3prenör

Grafisk formgivning och produktion: Naclér

Tryck: Halls offset

Resultatet före skatt utvecklades mycket positivt under andra kvartalet 2001. I resultatförbättringen ingår dock ett antal stora realisationsvinster inom Vasakronan. Även omsättningen ökade, vilket till viss del berodde på förvärv. Det statliga aktieinnehavet har under första halvåret 2001 utvecklats betydligt bättre än Affärsvärldens generalindex.

Under det andra kvartalet 2001 ökade osäkerheten kring konjunktrens utveckling. Den svenska kronans värde sjönk, men har efter periodens utgång stärkts något. Den nedgång som karaktäriserade Stockholmsbörsen under första kvartalet avstannade under andra kvartalet och index återhämtade sig något. Den sammanlagda effekten blev dock att Affärsvärldens generalindex totalt sjönk med 15 procent under första halvåret 2001. I företagen med statligt ägande¹⁾ sjönk resultatet före skatt med 16 procent under första halvåret 2001 jämfört med motsvarande period föregående år. Resultatet före skatt uppgick till 11 911 mkr (14 238 mkr). Föregående års halvårsresultat innehöll stora poster av engångskaraktär inom Telia uppgående till 4 395 mkr.

Under andra kvartalet i år har resultatet före skatt ökat med 76 procent från 3 609 mkr till 6 355 mkr. I resultatet finns ett antal stora realisationsvinster från fastighetsförsäljningar i Vasakronan som uppgår till 2 201 mkr. Justerat för dessa poster ökade resultatet med 15 procent under andra kvartalet.

Marknadsvärdet på de aktier som är börsnoterade ökade från årsskiftet till den 29 juni med 6,2 procent till 162,5 miljarder kr.

Kvartalet i sammanfattning

AssiDomäns bolagsstämma fattade beslut om att dela ut företagets samtliga aktier i Billerud till ägarna. Detta beräknas kunna ske under andra halvåret 2001.

Vattenfall förvärvade 21,8 procent respektive 15,4 procent av aktierna i HEW från Sydkraft respektive E.ON och tillsammans med tidigare förvärv blev bolaget därmed majoritetsägare i det nordtyska bolaget.

Vasakronan genomförde strukturaffärer för sammanlagt 14 miljarder kr varvid fastigheter på nio orter såldes och ytterligare fastigheter förvärvades i storstadsregionerna.

¹⁾ Se redovisningsprinciper på sid 9.

Efter periodens utgång utdömde EU-kommissionen böter för SAS och Maersk Air på 39 miljoner euro respektive 13 miljoner euro för överträdelse av EU:s konkurrensregler.

Posten säljer, som ett led i bolagets strategi att fokusera på kärnverksamheten, Postgirot Bank till Nordea som därmed stärker sin konkurrenskraft inom viktiga tillväxtområden, såsom betalningar och cash management. Affären, som offentliggjordes i juli, förutsätter berörda myndigheters godkännande.

Resultat och omsättning

Omsättningen för företag med statligt ägande ökade under första halvåret med 18 procent till 132 872 mkr. Under det andra kvartalet uppgick intäkterna till 71 173 mkr en ökning med 28 procent jämfört med föregående år. Ökningstakten har således accelererat under året. Framst beror detta på omsättningsökningen inom Vattenfall AB som är en följd av förvärv.

Basindustri AssiDomän AB:s omsättning minskade kraftigt till följd av avyttringen av Corrugated & Containerboard. Avyttringen gav en realisationsvinst på 1 870 mkr. C & C har, inklusive realisationsvinsten, påverkat resultatet för det andra kvartalet med 1 319 mkr. Statens andel av detta engångsresultat under andra kvartalet utgör 465 mkr. Sveaskog minskar avverkningsvolymerna eftersom de tidigare volymerna inte är långsiktigt hållbara.

I LKAB har resultatet sjunkit från 266 mkr till 62 mkr för första halvåret jämfört med föregående år. Försämringen beror på sjunkande volymer och en lägre avkastning på aktier. Under andra kvartalet blev resultatet 38 mkr. På grund av lägre järnmalmsleveranser bedöms resultatet bli sämre än förra året.

Industrivaror och -tjänster Trots att det samlade resultatet för statens tolv företag inom denna bransch i stort sett är oförändrat så har stora förändringar skett. Lernia AB har

förbättrat sitt resultat från ett kraftigt underskott för såväl det andra kvartalet som halvåret i följd till ett positivt resultat. Under andra kvartalet 2000 hade företaget en förlust på 133 mkr som väntas till en vinst på 1 mkr i år.

Samhall AB, som svarar för cirka 70 procent av omsättningen av bolagen inom denna bransch, redovisar en resultatförsämring som främst uppkommit under det andra kvartalet. För andra kvartalet 2001 uppgick förlusten till 83 mkr jämfört med –15 mkr för första kvartalet i år. Resultatförsämringen jämfört med tidigare år beror på den tilltagande konjunkturavmattningen särskilt inom telekomområdet. Samhall begränsar den negativa resultatutvecklingen med kostnadsminskningar.

Även Almi AB visar förlust under 2001 jämfört med vinst föregående år. Försämringen beror på minskade intäkter vilka inte kunnat kompenseras fullt ut med sänkta kostnader.

Transport Företagen med statligt ägande inom denna bransch visar ett betydande underskott såväl för andra kvartalet som för första halvåret 2001. Underskottet beror främst på förlusten inom SwedCarrier AB som för kvartalet redovisar en förlust om 524 mkr och för halvåret –1 140 mkr. Förlusten är i sin helhet hänförlig till jämförelsestörande kostnader avseende finansiella åtaganden för fastigheter som övertagits från affärsverket Statens Järnvägar och som skrivits ner till marknadsvärde. Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster och goodwillavskrivningar har ökat med 13 procent till 241 mkr (214 mkr) för halvåret. Inom SwedCarrier pågår ett omfattande omstruktureringsarbete som väntas ge resultat inom ett år.

SAS AB förbättrade sitt resultat under andra kvartalet jämfört med första kvartalet i år men är fortfarande under resultatnivån för föregående år.

Under andra kvartalet 2001 uppgick resultatet i SJ AB till –23 mkr mot –47 mkr för motsvarande period proforma 2000. Görs jämförelsen på halvårsbasis är däremot resultatet sämre 2001 än proforma för 2000, –4 mkr respektive +22 mkr. Omsättningen för SJ AB uppgår till 2 833 mkr för första halvåret och resultaten pendlar således inom +/- 1 procent av intäkterna.

Resultatet för Posten AB försämrades under halvåret till 32 mkr (500 mkr), till följd av minskade brevvolymer och kostnader för framåtriktade satsningar såsom introduktionen av det nya servicenätet. Exklusive Postgirot uppgick resultatet till minus 291 mkr, jämfört med en vinst på 203 mkr under samma period förra året. Soliditeten för koncernen uppgick den 30 juni 2001 till 0,8 procent. Postens styrelse har beslutat om omfattande besparingsprogram för att sänka kostnaderna på såväl kort som lång sikt. Resultatet från Postgirot kommer att ingå i Postens resultat fram till dess att bolaget övertas av Nordea.

Sällanköpsvaror och -tjänster Det sammanlagda resultatet från bolagen inom denna bransch försämrades något.

Dagligvaror (Särskilda samhällsintressen) Apoteket AB:s resultat försämrades under första halvåret 2001 jämfört med föregående år. Under andra kvartalet redovisar företaget en förlust på 55 mkr jämfört med en vinst på 41 mkr för samma period 2000. För halvåret blev resultatet –96 mkr (15 mkr). Omsättningen för Apoteket uppgår dock till 14 961 mkr för första halvåret och resultaten pendlar således inom +/- 1 procent av intäkterna.

Apoteket har ensamrätt att sälja läkemedel till allmänheten och skall svara för god läkemedelsförsörjning samtidigt som kostnaden för denna skall vara så låg som möjligt.

Tabell 1 Omsättning och resultat efter bransch, januari–juni 2001, mkr

Bransch	Antal företag	Omsättning Kv 2 2001	Omsättning Kv 2 2000	Omsättning Kv 1 + Kv 2 2001	Omsättning Kv 1 + Kv 2 2000	Resultat före skatt Kv 2 2001	Resultat före skatt Kv 2 2000	Resultat före skatt Kv 1 + Kv 2 2001	Resultat före skatt Kv 1 + Kv 2 2000
Basindustri	4	2 653	3 811	5 710	7 589	690	445	989	816
Industrivaror och -tjänster	9	3 318	3 587	6 662	7 106	–75	–114	–97	–110
Transport ¹⁾	8	13 322	12 521	26 551	24 533	–667	399	–1 016	2 740
Sällanköpsvaror och -tjänster	4	512	487	984	955	–42	–17	–56	–47
Dagligvaror	4	17 579	16 117	34 129	31 749	1 341	1 462	2 677	2 780
Finans ²⁾	7	354	515	895	931	376	324	994	1 461
Fastighet	6	1 974	1 816	3 972	3 605	2 558	428	3 013	816
Transport-fastighet	3	225	49	390	86	–66	2	–226	3
Telekom ³⁾	3	10 497	9 774	20 555	19 247	585	362	898	2 823
Kraft	2	20 067	7 008	33 024	16 735	1 655	318	4 735	2 955
Samtliga	50	71 173	55 685	132 872	112 536	6 355	3 609	11 911	14 238

¹⁾ Som jämförelsedata, till företagen SJ, Green Cargo och SwedCarrier, avseende första halvåret 2000 används Affärsverket SJ. SJ erhöll under första kvartalet 2000 en ersättning om 1 900 mkr för SL.

²⁾ Finansbolagens omsättning redovisas i enlighet med lagen om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

³⁾ Tella redovisade poster av engångskaraktär om 4 395 mkr första halvåret 2000.

Systembolaget AB redovisade inom ramen för en oförändrad omsättning en resultatminskning på 29 procent under det första halvåret 2001 jämfört med samma period 2000. Resultatminskningen beror på en förskjutning i försäljning mot produkter med en lägre handelsmarginal (öl och vin i bag-in-box). Kostnaderna var i det närmaste oförändrade under halvåret jämfört med första halvåret 2000.

Bolaget innehar i Sverige ensamrätten till detaljhandel med spritdrycker, vin och starköl. Denna ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte och begränsar alkoholens tillgänglighet. Denna begränsning kommer till stånd genom att bolaget enligt alkohollagen och avtalet med staten dels har kontroll över butiksetableringar och öppettider, dels ser till att alkoholdrycker inte lämnas ut till personer som är under 20 år eller är märkbart påverkade eller då det finns anledning att anta att varan är avsedd att olovligt tillhandahållas någon. Utifrån detta uppdrag skall verksamheten bedrivas ekonomiskt effektivt.

Svenska Spel AB:s omsättning och resultat hade en stadig tillväxt. Värdeautomatspelen (Jack Vegas och Miss Vegas) ökade sin omsättning under första halvåret 2001 med 63 procent jämfört med samma period förra året. Omsättningsökning för Jack Vegas och Miss Vegas ger mer pengar till Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen.

(Marknadsmässiga krav) V&S Vin & Sprit AB:s omsättning och resultat hade en stadig tillväxt, bland annat som en följd av företagsförvärv.

Fastigheter Statens fastighetsbolag förbättrade sitt resultat med 2 197 mkr under första halvåret 2001 jämfört med första halvåret 2000. Resultatförbättringen som inträffade under andra kvartalet beror främst på realisationsvinster inom Vasakronan AB.

Vasakronan AB:s hyresintäkter har under första halvåret ökat med 13 procent. Resultatet efter finansiella poster ökade till 2 409 mkr (256 mkr). I resultatet ingår realisationsvinster från fastighetsförsäljningar med 2 201 mkr (43 mkr) och kostnader för lösen av framtida räntekostnader med 124 mkr (0 mkr). Resultatet efter finansiella poster exklusive fastighetsförsäljning och lösen av räntekostnader ökade till 332 mkr (213 mkr).

Telekom Statens innehav inom denna bransch domineras av Telia AB. Företaget trefaldigar vinsten under andra kvartalet jämfört med motsvarande period i fjol. Resultatet förbättrades från 356 mkr till 909 mkr och statens andel därav var 251 mkr respektive 642 mkr. I Telias kvartalsresultat ingår engångsposter om 271 mkr. Nettoomsättningen ökade med 8 procent främst beroende på en stark ökning inom affärsområdet Mobile vars nettoomsättning ökade med 59 procent. Mobile svarade för närmare 30 procent av Telias totala nettoomsättning.

Rymdbolaget AB och Teracom AB:s resultat utvecklades negativt och båda bolagen redovisar förlust. Totalt blev förlusten för första halvåret för dessa företag 98 mkr.

Kraft Vattenfall AB redovisar en stark resultatförbättring för andra kvartalet. Jämfört med motsvarande kvartal föregående år ökade resultatet från 143 mkr till 1 542 mkr. Under första halvåret uppgick resultatet till 4 356 mkr (2 553 mkr) en ökning med 71 procent. Omsättningen under andra kvartalet uppgick till 20 067 mkr vilket är en ökning med 13 652 mkr jämfört med motsvarande period 2000. Ökningen beror till stor del på att HEW i Tyskland nu konsolideras. HEW är Tysklands femte största kraftkoncern med en årsomsättning motsvarande drygt 20 miljarder kr.

Tabell 2 Bruttoinvesteringar efter bransch, januari – juni 2001, mkr

Bransch	Antal företag	Investeringar	Investeringar	Investeringar	Investeringar	Investeringar	Investeringar
		Kv 2 2001	Kv 2 2000	Kv 1 + Kv 2 2001	Kv 1 + Kv 2 2000	Kv 2 2001	Kv 2 2000
Basindustri	4	268	237	665	668	10 %	6 %
Industrivaror och -tjänster	9	82	169	188	268	2 %	5 %
Transport ¹⁾	8	818	243	7 275	1 817	6 %	2 %
Sällanköpsvaror och -tjänster	4	16	45	27	56	3 %	9 %
Dagligvaror	4	8 352	137	8 568	388	48 %	1 %
Finans ²⁾	7	85	92	91	577	24 %	18 %
Fastighet	6	5 473	1 597	6 577	2 639	277 %	88 %
Transport-fastighet	3	128	87	329	1 084	57 %	178 %
Telekom	3	4 585	11 434	7 266	14 752	44 %	117 %
Kraft	2	28 491	8 368	33 534	12 550	146 %	119 %
Samtliga	50	48 298	22 409	64 520	34 799	69 %	40 %

¹⁾ Som jämförelsedata, till företagen SJ, Green Cargo och SwedCarrier, avseende första halvåret 2000 används Affärsverket SJ. SJ erhöll under första kvartalet 2000 en ersättning om 1 900 mkr för SL.

²⁾ Finansbolagens omsättning redovisas i enlighet med lagen om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Svenska kraftnäts resultat försämrades under andra kvartalet till 113 mkr (175 mkr). För halvåret uppgick resultatet till 379 mkr (402 mkr).

Bolag i vilka statens ägarandel är lägre än 20 procent

Nordea AB redovisade ett rörelseresultat på 677 miljoner euro motsvarande cirka 6,2 miljarder kr för andra kvartalet 2001. Exklusive kapitalavkastning, som till stor del följer marknadernas svängningar, blev rörelseresultatet för första halvåret 1 174 miljoner euro (10,8 miljarder kr) vilket är en uppgång med 20 procent jämfört med 2000. Resultatet exklusive kapitalavkastning utvecklades positivt. Statens ägarandel i Nordea uppgår till 18,2 procent.

OM Gruppen AB redovisade en förlust på 36 mkr under första halvåret jämfört med en vinst på 473 mkr, bland annat beroende på förluster i Jiway. Företaget har initierat ett kostnadsbesparingsprogram som skall nå full effekt under första kvartalet nästa år. Statens ägarandel i OM Gruppen uppgår till 9,4 procent.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna har under första halvåret 2001 ökat kraftigt till 64,5 miljarder kr. Det är en ökning med 29,7 miljarder kr jämfört med motsvarande period 2000. Speciellt andra kvartalet har varit en expansiv

period i den statliga företagssfären med bruttoinvesteringar på 48,3 miljarder kr, vilket är mer än en fördubbling av investeringarna jämfört med motsvarande period 2000. Investeringskvoten, det vill säga investeringarnas storlek i förhållande till omsättningen, uppgick till 69 procent under andra kvartalet 2001.

Det är framförallt bolag inom kraft-, fastighet- och dagligvarubranschen som står bakom de ökande investeringarna. Telekom har halverat sina investeringar under andra kvartalet 2001 jämfört med motsvarande period föregående år, men rensat för Telias goodwillavskrivning på 11 miljarder kr vid förvärvet av NetCom ASA under andra kvartalet 2000, har även investeringarna inom telekom ökat under andra kvartalet 2001.

Som en del i Vattenfalls strategi att fokusera på kärnverksamheten och koncentrera sig på den nordeuropeiska marknaden har under första halvåret 2001 majoriteten (71,3 procent) i Hamburgische Electricitäts-Werke AG, HEW förvärvats. HEW är Tysklands femte största kraftkoncern.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten har totalt sett minskat med drygt 3,5 miljarder kr till 3,2 miljarder kr under första halvåret 2001 jämfört med motsvarande period 2000. Rensat för försämrat kassaflöde inom transport har det totala kassaflödet ökat med 6,2 miljarder kr.

Den största förbättringen av kassaflöde uppnådde bolagen inom fastighetsbranschen. Kassaflödet förbättrades under första halvåret 2001 med 3,7 miljarder kr till drygt 5 miljarder kr. Vattenfall ökade sitt kassaflöde med

Tabell 3 Kassaflöde och balansräkning efter bransch, januari – juni 2001, mkr

Bransch	Antal företag	Kassaflöde från den löpande verksamheten	Kassaflöde från den löpande verksamheten	Kassaflöde från den löpande verksamheten	Kassaflöde från den löpande verksamheten	Eget kapital 30 juni 2001	Balansomslutning 30 juni 2001
		Kv 2 2001	Kv 2 2000	Kv 1 + Kv 2 2001	Kv 1 + Kv 2 2000		
Basindustri	4	162	231	1 042	939	32 023	45 002
Industrivaror och -tjänster	9	165	-49	-86	117	6 610	10 498
Transport ¹⁾	8	-10 083	-2 973	-5 224	4 457	22 641	168 326
Sällanköpsvaror och -tjänster	4	42	28	46	4	354	952
Dagligvaror	4	2 366	3 072	3 520	3 992	8 298	27 877
Finans	7	-2 394	-5 364	-10 688	-11 892	16 627	341 573
Fastighet	6	4 046	768	5 030	1 333	19 631	59 843
Transport-fastighet	3	12	-72	-61	-510	37	24 775
Telekom	3	1 862	2 162	1 959	3 453	59 961	134 645
Kraft	2	4 403	2 497	7 700	4 879	44 914	196 262
Samtliga	50	581	300	3 238	6 772	211 096	1 009 753

¹⁾ Som jämförelsedata, till företagen SJ, Green Cargo och SwedCarrier, avseende första halvåret 2000 används Affärsverket SJ. SJ erhöll under första kvartalet 2000 en ersättning om 1 900 mkr för SL.

över 50 procent under första halvåret jämfört med motsvarande period 2000.

Inom dagligvaror förbättrade Svenska Spel och Vin & Sprit sitt kassaflöde medan Apoteket försämrade sitt till -641 mkr. Även Telia försämrade sitt kassaflöde under första halvåret 2001 jämfört med motsvarande period 2000 från 3 405 mkr till 1 984 mkr.

Viktiga händelser

Under första halvåret 2001 har avtal tecknats på cirka 14 miljarder kr för att omstrukturera Vasakronan. Verksamheten har koncentrerats till storstadsregioner genom att sälja fastigheter på nio orter till Norrporten. För att sälja exploateringsmark och samtidigt kunna förvärva attraktiva fastigheter har affärer genomförts med Skanska, NCC och JM. För att stärka positionen i centrala Stockholm har tre av Hötorgshuset förvärvat av Förenade Liv.

Nordea AB förvärvat Postgirot Bank och stärker sin konkurrenskraft inom viktiga tillväxtområden, såsom betalningar och cash management. Nordea utvidgar också sin kundbas genom att tillföras Postgirot Banks 1,3 miljoner kunder. Förvärvet sker mot kontant betalning och köpeskillingen är 4,1 miljarder svenska kronor plus upparbetat resultat från den 1 januari 2001 till och med förvärvsdagen. Förvärvet är ännu ej godkänt av berörda myndigheter.

Vattenfall AB:s dotterbolag Nordic Power Invest AB har sålt sina tillgångar i Sydamerika (andelar i två bolag i Bolivia samt ett företag i Brasilien) till det amerikanska företaget NRG Energi, Inc. Vattenfall har avyttrat sin 51-procentiga andel i svenska Vattenfall Naturgas AB. De övriga fyra minoritetsägarna har köpt aktier från Vattenfall i proportion till sitt ägande. Vattenfall har sålt sitt helägda dotterbolag Oslo Energi till den norska kraft-

koncernen Hafslund ASA och blev samtidigt delägare i den nya norska kraftgrupp som bildades.

Venantius AB:s dotterbolag Haninge Bostäder AB har under sommaren sålt merparten av sina bostadsfastigheter för totalt 2 405 mkr. Fastigheter med 2 274 lägenheter har sålts till NewSec-koncernen för 700 mkr. För 1 365 mkr har cirka 4 200 lägenheter sålts till ett konsortium bestående av Länsförsäkringar, Mandamus och LRF. Fastigheter med 1 171 lägenheter har sålts till Stena Fastigheter för 340 mkr. Haninge kommun har erhållit en option på att förvärva 34 fastigheter med sammanlagt cirka 2 000 lägenheter.

Under första halvåret 2001 bildade V&S Vin & Sprit AB ett gemensamt ägt distributionsbolag tillsammans med Jim Beam Brands för den amerikanska marknaden. V&S förvärvade också 10 procent av aktierna i Jim Beam Brands. Dessutom gick V&S in som 25-procentig delägare i det europeiska distributionsbolaget Maxxium. Värdet på dessa affärer uppgick sammanlagt till 8 miljarder kr.

V&S har också förvärvat det finska dryckesföretaget Marli Group med verksamhet i Finland, Danmark och Sverige. Verksamheten är främst inriktad på försäljning av vin.

SAS AB offentliggjorde i samförstånd med norska Braathens huvudägare avsikten att förvärva Braathens flygverksamhet, exklusive Malmö Aviation, för 1 127 MNOK. I ett preliminärt beslut av det norska konkurrensverket säger verket nej till affären med motiveringen att det inte är tillräckligt dokumenterat att Braathens är konkursmässigt. SAS överväger att överklaga beslutet.

Telia AB har under andra kvartalet slutfört försäljningen av delar av affärsområde Enterprise till Industri Kapital. Telia avyttrade den 4 juli 2001 40 miljoner aktier i katalogbolaget Eniro AB till institutionella investerare genom en accelererad book-building-process. Transaktionen väntas generera en sammanlagd försäljningslikvid om 4,16 miljarder kr samt en kapitalvinst om drygt 3 miljarder kr för Telia-koncernen. Efter försäljningen uppgår Telias innehav i Eniro

Tabell 4 Marknadsvärdet för det statliga börsinnehavet 2000–2001, mkr

Företag	Ägarandel 31 augusti 2001	31 augusti 2001	29 juni 2001	30 mars 2001	29 december 2000
AssiDomän AB	35,3 %	7 847	7 595	7 023	6 385 ¹⁾
Celtica AB	38,5 %	80	80	80	62
Nordea AB	18,2 %	34 418	33 605	34 147	38 754
OM Gruppen AB ²⁾	9,4 %	743	1 103	1 479	1 862
SAS ³⁾	21,4 %	2 855	3 578	3 349	3 173
Telia AB	70,6 %	91 721	116 505	121 801	102 736
Totalt		137 665	162 466	167 879	152 973
Totalt exkl. Telia		45 944	45 961	46 078	50 237

¹⁾ I beräkningen har ej aktier som inlöstes den 29 mars 2001 medtagits.

²⁾ Statens ägandedel är beräknad på antal utgående aktier i OM Gruppen efter full konvertering och utnyttjande av teckningsoptioner, dvs 84 818 818 stycken aktier.

³⁾ SAS AB är fr o m 9 juli 2001 ett börsbolag.

AB till cirka 25,5 procent. Telia avytttrade även under andra kvartalet resterande 66,5 miljoner aktier i Vodafone. Försäljningslikviden för denna post uppgår till cirka 1,6 miljarder kr. Efter kvartalets utgång har Telia blivit delägare i den första panryska mobiloperatören i Ryssland. Det nya bolaget blir en av Rysslands största mobiloperatörer med tillgång till en marknad med cirka 120 miljoner invånare.

SwedCarrier har sålt Unigrig (f.d. SJ Data) till Cap Gemini Ernst & Young som tillsammans med norska EDB Teamco kommer att vidareutveckla verksamheten.

SwedCarrier sålde i augusti facility serviceföretaget Trafficare till ISS Sverige AB, som kommer att vidareutveckla verksamheten i det tidigare SJ-ägda bolaget. Trafficare får därmed nya ägare som satsar kraftfullt på rese- och transportmarknaden. ISS har precis som Trafficare service som kärnverksamhet och har lång erfarenhet av ledarskap och entreprenörskap.

Moody's Investors Service uppgraderade SBAB:s "outlook" till A1 stabil från tidigare "negative outlook". Enligt Moody's motiveras förändringen med SBAB:s förbättrade marginaler på privatmarknadssegmentet och lägre kostnader efter tidigare års investeringsprogram. Kreditriskprofilen har förbättrats parallellt med ökad försäljning inom privatmarknad. Utlåningskapaciteten har förbättrats genom två värdepapperiseringstransaktioner.

Det statliga aktieinnehavet

Det statliga aktieinnehavet har utvecklats bättre än index under året och var den 29 juni 2001 värt 162 miljarder kr. Uppgången på 6,2 procent beror på högre kurser för Telia, AssiDomän och SAS. Samtidigt har Affärsvärldens Generalindex minskat med 15 procent under samma period.

Staten var då Stockholmsbörsens största ägare med 5,3 procent av det totala börsvärdet. Även vid en jämförelse med samma tid förra året har innehavet utvecklats bättre än index. Värdet är 26 procent lägre än vid samma tidpunkt förra året, medan index har sjunkit med 29 procent.

Samtliga innehav utom Nordea och OM Gruppen steg under det första halvåret. AssiDomän visade en stark utveckling med en uppgång på 19 procent sedan årsskiftet, och Celtica steg med hela 29 procent under samma period. Telia steg med 13 procent under perioden, att jämföra med Handelsbankens vägda index för elva tidigare europeiska telefonmonopol som sjunkit med 20 procent under samma period. Sedan börsintroduktionen har Telias kurs fallit med 49 procent, medan Handelsbankens index sjunkit med 64 procent.

Förändringar i företagsledning och styrelser

- ▶ Civitas AB: Georg Danell och Maria Lilja nyvaldes samtidigt som Mats Israelsson avgick.
- ▶ Svenska Kraftnät: Pia Nilsson, Bengt Söderström och Christer Berggren har lämnat styrelsen medan Christer Samuelsson, Christel Nettelvik och Viktoria Aastrup har valts in.
- ▶ Sveriges Provnings- och forskningsinstitut AB: Viktoria Aastrup har valts in.
- ▶ Stattum AB: Lars Rekke, Per Olof Eriksson, Björn Sprängare, Bernt Magnusson, Jan Stenberg och Lennart Nilsson har lämnat styrelsen. Claes Ånstrand, Per Erik Lindeberg, Fredrik Ahlén, Lars Johan Cederlund och Viktoria Aastrup har valts in.

Tabell 5 Kursutveckling för börsföretag där staten har ägarintressen

Företag	Slutkurs i kr	Slutkurs i kr	Slutkurs i kr	Slutkurs i kr	Kursförändring andra kvartalet	Kursförändring	
	31 augusti 2001	29 juni 2001	29 dec 2000	30 juni 2000		12 mån, 30/6 00	Hittills i år 29/12 00
AssiDomän AB	233,50	226,00	190,00	125,50	8 %	80 %	23%
Celtica AB	75 ¹⁾	75,00	58,00	52,50	0 %	43 %	29%
Nordea AB	63,50	62,00	71,50	66,50	-2 %	-7 %	-11%
OM Gruppen AB	93,00	138,00	233,00	394,00	-25 %	-65 %	-60%
SAS Sverige AB	81,00	101,50	90,00	65,50	7 %	55 %	-10%
Telia AB	43,30	55,00	48,50	83,00	-4 %	-34 %	-11%
Eniro AB	78,00	107,50	95,00		1 %		-18%
Statlig portfölj exkl Telia	131	131	142	126	0 %	4 %	-8%
Statlig portfölj inkl Telia	73	86	81	116	-3 %	-26 %	-11%
Affärsvärldens Generalindex (AFGX) ²⁾	68	75	88	106	4 %	-29 %	-23%

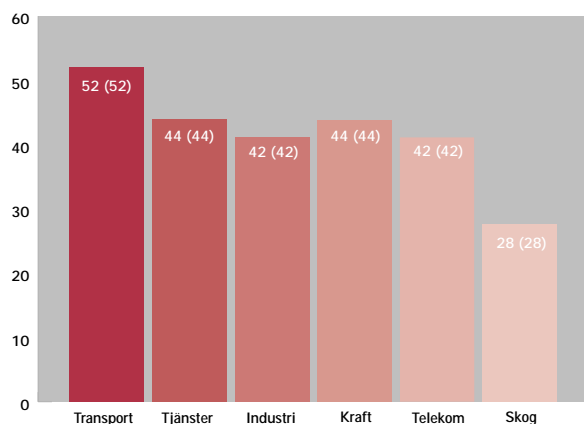
¹⁾ Senast betald den 21 augusti 2001

²⁾ Indextal 1999-12-30=100

e-index

Indexet, som omfattar 17 företag förvaltade av Näringsdepartementet, stod på 41 under andra kvartalet, oförändrat jämfört med första kvartalet. Det innebär att företagen totalt sett har implementerat olika Internetbaserade system som kan ge kostnadsbesparingar på 41 procent av den fulla potentiella kostnadsbesparingen. Den uppskattade totala besparingen för dessa bolag ligger på cirka 20 procent av kostnadsmassan, eller runt 28 miljarder kr. Implementeringstakten är inte tillfredställande.

Diagram 1 e-index per bransch (0–100)

e-mognadsindexet omfattar 17 företag i fem sektorer. Indexet täcker fyra områden; kundrelationer, produktions- och leverantörskontakter, intern administration och finansiell rapportering, samt övergripande frågor gällande bland annat attityd och organisatoriskt stöd för IT-utnyttjande inom företaget.

Utdelningar

Totalt gav företagen med statligt ägande utdelningar om cirka 17 miljarder kr och statens andel uppgick till närmare 10 miljarder kr. Utdelningen till staten utgjorde därmed cirka 4 procent av den konsoliderade omsättningen 2000, eller cirka 21 procent av kassaflödet från den löpande verksamheten. För verksamhetsåret 1999 erhöll staten också cirka 10 miljarder kr i utdelning, exklusive utdelningen från försäljningen av aktier i Pharmacia & Upjohn, vilket motsvarade cirka 4 procent av omsättningen och runt en tredjedel av kassaflödet. För åren 1996 till 1998 pendlade utdelningen mellan 10,5 och 13,5 miljarder kr.

Redovisningsprinciper

Rapporten omfattar 54 företag med statligt ägande, exklusive avvecklingsbolag och bolag där staten har en ägarandel som understiger 20 procent (OM Gruppen AB, Nordea AB, Sydkraft SAKAB och SIS Miljömärkning AB). Vidare ingår inte holdingbolaget Civitas Holding AB, men väl dess dotterbolag Vasakronan AB och Vasallen AB. Delägda bolag, med en ägarandel överstigande 20 procent, har medräknats efter ägarandel vad gäller resultat, omsättning, investeringar och kassaflöden.

Följande bolag har inte rapporterat in siffror och ingår således inte i rapporten. Norrlands Center AB, AB Svenska Miljöstyrningsrådet, Voksenåsen A/S. I redovisningen ingår inte heller Luftfartsverket som rapporterar per tertial.

För fastighetsbolag har hyresintäkterna betraktats som

Utdelningen har periodiserats efter det år utdelningen tjänats in

Företag	2000		1999		1998		1997		1996	
	Totalt	Statens andel	Totalt	Statens andel	Totalt	Statens andel	Totalt	Statens andel	Totalt	Statens andel
Nordea AB ¹⁾	5 965	1 084	3 659	949	3 381	889	3 200	813	1 736	1 031
Svenska Spel AB ²⁾	3 871	3 561	3 739	3 563	3 937	3 818	3 612	3 552	3 591	3 531
Telia AB	1 501	1 060	1 470	1 470	1 400	1 400	1 210	1 210	1 152	1 152
Vattenfall AB	990	990	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
SAS Gruppen ³⁾	770	158	658	141	658	141	494	106	225	48
AssiDomän AB ⁴⁾	619	220	710	252	651	231	621	312	592	297
V&S, Vin&Sprit AB	455	455	230	230	840	840	415	415	270	270
AB Svensk Exportkredit ⁵⁾	401	259	1 725	225	667	333	709	355	658	329
LKAB	231	231	231	231	231	231	290	290	429	429
Totalt 9 stora företag	14 803	8 018	13 922	8 561	13 265	9 383	12 051	8 553	10 152	8 588
Totalt	16 895	9 630	27 646	21 872	22 830	13 524	20 883	12 170	16 812	10 516

¹⁾ För Nordea proforma beräknat för MeritaNordbanken bak till 1997, 1996 Nordbanken.

²⁾ Svenska Spels utdelning är en inleverans av skattefri vinst. 60 mkr per år går till RF och vinst på Jack Vegas till Ungdomsstyrelsen. Uppgifterna om bidrag för 1996 och 1997 är inte kollaterade med källor.

³⁾ På företagsnivå redovisas de tre moderbolagens utdelningar. Den svenska statens andel utgör 3/14 härav.

⁴⁾ För AssiDomän ingår även den utdelning som erhålles av Förvaltningsaktiebolaget Stattum (2000=20 mkr; 1999=22 mkr; 1998=21 mkr).

⁵⁾ Svensk Exportkredit gav för 1999 en särskild utdelning till B-aktieägarna i samband med att bankernas ägande köptes av ABB.

omsättning. För finansbolagen definieras omsättningen som summan av räntenetto, provisioner och andra intäkter netto.

För verksamhet med anslag ingår detta i omsättningen, det gäller till exempel Samhalls merkostnadsersättning och anslagen till Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern. Svenska Spel är skattebefriat.

Vid läsning av tabellerna måste beaktas att såväl företag med marknadsmässiga krav som företag med särskilda samhällsintressen ingår i sammanställningen.

Ekonomisk information

- ▶ Kvartalsrapport för det tredje kvartalet publiceras den 28 november 2001.
- ▶ Verksamhetsberättelse för 2001 publiceras i april/maj 2002.

Staten är den största företagsägaren i Sverige. I den statliga företagsfären är över 200 000 personer anställda. Värdena är mycket stora och i sfären ingår några av Sveriges största företag. Staten har därför ett stort ansvar att vara en aktiv och professionell ägare. Det övergripande målet för regeringen är att företagen skall skapa värde och i förekommande fall se till att de uttryckta samhällsintressena infrias. Kvartalsrapporterna är ett instrument för att öka genomlysningen av företag med statligt ägande.

Tidigare rapporter och verksamhetsberättelser finns att läsa på:
www.naring.regeringen.se/fragor/statliga_foretag

Also available in English on:
www.industry.ministry.se/english/areas_of/stat_owned

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

www.naring.regeringen.se